

Interpellationssvar - Ekologisk kost - bra för hälsa och miljö?, ställd till miljölandstingsråd Anna Wählström (MP)

Christer Sundqvist (M) har ställt frågor till miljölandstingsråd Anna Wählström (MP) angående ekologisk kost. Interpellanten framför i sin interpellation att ekologiska ägg, enligt rapport från Livsmedelsverket år 2016, innehåller tre gånger mer dioxin och PCB än andra ägg. Dioxinhalten i ekologiska ägg har, enligt uppgift från branschen våren 2018, sjunkit något men fortfarande innehåller ekologiska ägg dubbelt så mycket miljögifter jämfört med vanliga ägg. Vidare beskriver interpellanten svensk livsmedelsproduktion, både ekologisk och konventionell, där Sverige fram till början av 1990-talet var i princip självförsörjande på baslivsmedel, med en självförsörjningsgrad som låg mellan 85 och 90 procent. Idag ligger självförsörjningsgraden runt 50 procent, vilket innebär att vi importerar ungefär hälften av det vi äter. Avslutningsvis belyses den svenska livsmedelsstrategin där det övergripande målet är ”en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet.”.

Med anledning av detta ställer interpellanten följande frågor:

1. Upphandlar Landstinget Sörmland ekologiska ägg?
2. Anser du att landstinget bör ta ett strategiskt ansvar och bidra till en ökad självförsörjningsgrad genom att i första hand handla svenskt?
3. Anser du att målet om att Landstinget Sörmland ska öka andelen ekologiskt livsmedel av totala livsmedelskostnaden är en garant för att maten vi serverar är den bästa ur ett miljöperspektiv respektive hälsoperspektiv?
4. Är du beredd att ändra målet om ekologisk kost till förmån för att upphandla det miljömässigt bästa?

Svaren på frågorna är:

1. En majoritet av de hela ägg som Landstinget Sörmland upphandlar är ekologiska. Landstinget upphandlar även flytande ägg och äggula på dunk. De äggen är inte ekologiska.
2. Ja, jag anser att landstinget ska ta ett strategiskt ansvar, bland annat just genom att bidra till en ökad självförsörjningsgrad och prioritera svenskproducerade, och för min del gärna även ännu mer närproducerade,

livsmedel. Detta både för att i god ordning helt enkelt efterleva den nationella livsmedelsstrategin, som betonar bland annat svenskproducerat, och för att stödja dess intentioner att göra vårt samhälle mindre sårbart i händelse av en krissituation. Den inhemska livsmedelsproduktionen är av stor betydelse för försörjningstryggheten.

Jag anser vidare att landstinget ska ta det strategiska ansvaret att stimulera ekologisk livsmedelsproduktion och därigenom bidra till bevarandet av biologisk mångfald. En ökning av andelen ekologisk produktion är en viktig parameter i den nationella livsmedelsstrategin, där man slår fast att 30% av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark år 2030 och 60% av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030.

Ekologisk produktion, som fokuserar på att minska mängden miljögifter i produktionen, är ytterligare ett sätt att göra samhället mindre sårbart, då bland annat utarmningen av den biologiska mångfalden på sikt hotar den inhemska livsmedelsproduktionen.

3. Ja I genomsnitt ger ekologisk odling drygt 30 % fler arter av växter, insekter och andra djur jämfört med konventionell odling. När det gäller biologisk mångfald visar många studier att ekologisk odling är övervägande positivt och ytterst sällan har negativa effekter. Främst gynnas växter och pollinerare av ekologisk odling. Därför vill jag naturligtvis öka landstingets konsumtion av ekologisk kost av miljöskäl. I de undantagsfall där ekologiska produkter innehåller andra gifter som inte gått att kontrollera för som i det tidigare fallet med dioxinerna, så ska naturligtvis undantag göras av hälsoskäl. Det är dock viktigt att påpeka att livsmedelsproduktionen sker i samklang med det omgivande ekosystemet. När en situation uppstår, såsom med äggproduktionen där dioxiner troligen spridits via luftföroreningar, behöver vi både tänka till i vår och upphandling och förstå problemet i dess sammanhang. Miljöproblemen samverkar, och för att säkra en nationell livsmedelsproduktion som inte är skadlig för människa och miljö behöver vi arbeta med samtliga miljömål, inklusive målet om ren luft.
4. Ja. Om det är möjligt att gå längre än svensk lagstiftning kräver för att stimulera en livsmedelsproduktion som inte bidrar till miljöförstörelsen så är jag beredd att ändra målsättningarna. Det gäller dock generellt inte att byta ut ekologiskt mot konventionell livsmedelsproduktion, då denna i många fall bidrar till svårigheterna att nå de nationella miljömålen.

HANDLÄGGARE
Mikael Törmä

DATUM
2018-04-13

DIARIENUMMER
LS-LED18-1144-3

Anna Wåhlström (MP)
Folkhälso- och miljölandstingsråd